

De RvT-reflector voor zelfevaluatie raden van toezicht

De voortdurende en tegelijk wisselende coronamaatregelen stellen onderwijsorganisaties voor forse uitdagingen. Onderwijs volgen binnen de muren van de school is niet langer vanzelfsprekend. Deze dynamiek stelt ook raden van toezicht voor uitdagingen. Hoe kiezen we positie? Wat mogen we verwachten van ons bestuur? Hoe houden we zicht op de kwaliteit van onderwijs? Hoe werken we aan onze eigen professionalisering? Juist nu is reflecteren op het eigen handelen van belang. Maar hoe doe je dat in deze tijd? De RvT-reflector van B&T biedt handzaam en gericht houvast om ook op afstand met elkaar de juiste zaken te belichten.

De (nieuwe) codes goed bestuur en goed toezicht¹ roepen toezichthouders op om de wijze en kwaliteit van hun toezicht jaarlijks te evalueren. En deze evaluatie periodiek extern te laten begeleiden. Een fysieke zelfevaluatie in deze tijd is niet (goed) mogelijk. Maar reflecteren op het eigen handelen als raad is en blijft belangrijk. Want, hebt u nagedacht over hoe u toezicht wilt houden? Op welke criteria het toezicht zich specifiek richt? Hoe u rolbewust invulling geeft aan uw taken als toezichthouder? In hoeverre het lukt om bewust stijlen en competenties complementair in te zetten? En is uw visie op toezicht voldoende afgestemd met uw bestuur? Om hier zicht op te krijgen, ontwikkelde B&T de RvT-reflector.

De RvT-reflector heeft als meerwaarde dat:

- de blinde vlekken in relevante gesprekstema's worden blootgelegd;
- inzicht wordt geboden in verschillen in beleving van betrokkenen;
- het instrument snel en efficiënt in te zetten is (korte doorlooptijd);
- de deelnemers aan de zelfevaluatie snel tot de kern kunnen komen.

Basis voor het instrument

Iets wordt pas zichtbaar als je het zichtbaar in het licht zet! En dat is precies wat de RvT-reflector doet. Dit reflectie-instrument raakt alle relevante onderdelen van het handelen van de raad van toezicht en het samenspel met het bestuur. Het instrument is primair gebaseerd op wet- en regelgeving, de codes goed bestuur en toezicht in de sectoren funderend onderwijs en kinderopvang en algemene beginselen van 'good governance'. De reflector is verrijkt met onze ervaringen vanuit begeleiding van zelfevaluatie en opleiding van raden van toezicht.

Inhoud en opbrengst van de RvT-reflector

De RvT-reflector bevat een combinatie van stellingen en een beperkt aantal open vragen. Deze gaan in op aspecten als 'rolbewust handelen', 'interne organisatie', 'toezichtvisie en -kader', 'niveaus van toezicht', 'informatieverwerking' en 'samenspel'. In een bondige rapportage wordt inzichtelijk gemaakt hoe betrokkenen aankijken tegen de huidige praktijk. Alsook de mate waarin zich verschillen voordoen in beleving tussen raad van toezicht en bestuur, alsmede tussen leden van de raad van toezicht.

U kunt het instrument zelfstandig gebruiken in een door uzelf begeleide zelfevaluatie. Indien gewenst kunnen wij in deze begeleiding voorzien, en laat onze adviseur ook zijn licht schijnen over de resultaten van de RvT-reflector. B&T analyseert de opbrengst van de vragenlijst en zet deze in bij de zelfevaluatie: welke onderwerpen vallen op? Waarover verschillen de meningen en waarover juist niet?

¹ Code Goed Bestuur VO (2019), Code Goed Bestuur PO (2020), Governance Code Kinderopvang (2019) en Code Goed Toezicht – VTOI-NVTK (2020).

Ervaringen van deelnemers met inzet analyse-instrument

"De vragen geven scherpte voor mogelijke keuzes. Hierdoor wordt de discussie geopend over de rolverdeling van ieder lid en belangrijke aspecten daarbij."

"Snel inzicht in de meest belangrijke onderwerpen die we willen bespreken. Snel en duidelijk overzicht waarover we het eens zijn als leden van de raad van toezicht en waarover we juist verschillen van mening. Belangrijk om dat inzichtelijk te hebben en daar het gesprek over te voeren."

"Duidelijke vragen en de belangrijkste onderwerpen passeren de revue."

Praktische werkwijze

De uitvoering van de RvT-reflector bestaat uit de volgende stappen:

- 1 Afstemmen over praktische zaken
- 2 Invullen van het reflectie-instrument
- 3 Aanmaken en delen van resultaten

Deelname aan de vragenlijst is anoniem voor de leden van de raad van toezicht en zoveel mogelijk voor het bestuur.

Als u de RvT-reflector inzet bij een zelf begeleide zelfevaluatie, bieden wij u als optie een telefonisch analysegesprek aan. Daarin spreekt u samen met een van onze adviseurs de resultaten door en wordt u ondersteund bij de agendavorming en eventueel gespreksmodel voor de zelfevaluatie. Wij hebben goede ervaringen met een eerste inzet van het reflectie-instrument in een door ons begeleide zelfevaluatie. Zodat de raad van toezicht de reflector de jaren erna zelfstandig kan gebruiken in zijn zelfevaluatie. Bij meerjarig gebruik is een trendanalyse mogelijk.

Meerwaarde van RvT-reflector samengevat

De reflector biedt een effectieve en efficiënte werkwijze om tot de beoogde opbrengst te komen.

Effectief

- Governance-proof
- Snel en vooraf inzicht
- Zicht op 'blinde vlekken'

Efficiënt

- Compacte online vragenlijst
- Volledig ontzorgd
- Korte doorlooptijd

Opbrengst

- Heldere rapportage
- Verbeterpunten
- Best mogelijke voorbereiding

Optioneel

- Telefonisch analysegesprek
- Meerjarige trendanalyse
- Begeleiding zelfevaluatie

Geïnteresseerd?

Wilt u meer weten over de inzet van de RvT-reflector? Neem contact op met een van onze adviseurs:

Joost Janssen, adviseur

Joost.janssen@vbent.org

06-53780785

Jos van Elderen, adviseur

Jos.van.elderen@vbent.org

06-51856360

Hilde Plantinga, adviseur

hilde.plantinga@vbent.org

06 - 36 49 03 00